

Onzekerheid – het nieuwe normaal

Redactioneel

Opnieuw sluiten we een dramatisch jaar af. En opnieuw is de toekomst onzeker.

Het veelbesproken ‘nieuwe normaal’ lijkt vooral uit voortgaande stilstand en onzekerheid te bestaan. Hollen, als we even ons werk weer mogen doen. En weer stilstaan als de overheid ons dat – opnieuw en opnieuw – opdraagt.

Visie gevraagd. Te hopen valt dat een nieuw kabinet, dat zich niet verschuilen kan achter een demissionaire status, een leefbaar economisch- en een cultuurbeleid kan opstellen. Met niet enkel aandacht voor de regulier gesubsidieerde culturele instituten en werkgevers, maar ook voor de verdere, brede sector en voor de vele zzp’ers.

Dat besef lijkt aanwezig, maar dat hoeft niet positief te stemmen. Het nog demissionaire kabinet-Rutte 3 gaf op 14 december het nieuw aan te treden-Rutte 4 een duidelijke maar sombere boodschap mee.

Uit de brief aan de Tweede Kamer: “Het is niet uitgesloten dat het coronavirus nog langere tijd onder ons blijft. De ontwikkelingen rondom het virus blijven onzeker en zijn moeilijk te voorspellen.

Het kabinet komt met een visie op de aanpak van corona op de (middel)lange termijn.

(...) Gegeven [de] nadelen kan het steunbeleid in de ogen van dit kabinet niet oneindig zijn. Een combinatie van sluitingen én ruimhartige compensatie is uiteindelijk onhoudbaar, zeker wanneer de coronapandemie langere tijd aanhoudt.”; “Het kabinet kijkt (...) vooruit en denkt na over een nieuwe balans tussen aan de ene kant onder-

nemersrisico en aan de andere kant overheidssteun.”

Het huidige en het nieuwe kabinet, zal “nieuwe opties [moeten] verkennen voor steunbeleid dat wél houdbaar is. (...) Het kabinet denkt hier over na en voert hier de komende tijd breed het gesprek over, met onder meer uw Kamer en sociale partners.”

Het laatste, het toegezegde overleg met sociale partners, geeft ook ons een belangrijke rol. Geeft opnieuw het belang weer van ‘samen sterk’, het belang van de vakbond en van samenwerking, juist in het nieuwe normaal, maar evengoed: overleg is mooi, maar ook de afgelopen periode hadden wij overleg. Het leidde tot het Steunfonds Rechtensector, tot steun voor het Nationaal Podiumplan, voor het Sena Muziekproductiefonds, voor het Upstream fonds (zie p.37), maar ook werd al met al slecht naar ons geluisterd, door een overheid en een minister van Cultuur die cultuurbeleid primair een taak lijkt te vinden als het om de grote gesubsidieerde instituten gaat. De aankoop van een Rembrandt ja, steun voor de vele noodlijdende zzp’ers, nee. (zie ook p.20).

Of het nieuwe kabinet een bredere visie op cultuur en cultuurbeleid zal ontwikkelen, zullen wij moeten afwachten. We zullen er alles aan doen om de pijnlijke werkelijkheid en de noodzakelijke keuzes onder de aandacht te blijven brengen.

Erwin Angad-Gaur

senior adviseur Kunstenbond/Ntb en directeur VCTN